

Revidering av retningslinjer for grendelag i Hol kommune

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
	Formannskap	
	Kommunestyre	

Rådmannens innstilling

Legges frem uten innstilling

Saken avgjøres av

Kommunestyret

Vedlegg

Vedlegg

- 1 Retningslinjer for grendelag, revidert 2025 - nytt forslag mai 2025 basert på innspill fra grendelag
- 2 Retningslinjer for grendelag, revidert 2025 - forslag fra administrasjonen april 2025
- 3 Innspill Skurdalen
- 4 Innspill Dagali
- 5 Innspill Holet Moen
- 6 Modell for tilskudd til grendelag
- 7 Retningslinnjer for grendeutvalg revidert 28.05.2009
- 8 Referat fra fellesmøte med grendelag 12.02.2025
- 9 Referat fra fellesmøte med grendelag 12.02.2025

Saksopplysninger

Etter ønske fra grendelagene i Hol kommune deltok ordfører og næringsrådgiver på møter med de ulike grendelagene vinteren 2024. Formålet med møtene var å etablere en tettere dialog med kommunen og å gjennomgå behovet for tydeligere retningslinjer og mandat. I denne forbindelse ble eksisterende retningslinjer fra 2009 gjennomgått. Som oppfølging ble det arrangert et fellesmøte i Geilo kulturkyrkje den 12. februar 2025, med deltakelse fra alle grendelagene. I møtet ble det fra grendelagene lagt vekt på behovet for klarere retningslinjer. I tillegg ble viktigheten av digitalisering av søknadsprosesser for tilskudd fremhevet. Flere tok til orde for at grendelagene kan fungere som ideforum for kommunens næringsarbeid, og at det bør vurderes hvilke kommunale planer som er relevante å dele med dem.

Det ble videre diskutert hvordan grendeutvalgene bør organiseres og formelt etableres som «grendelag», ikke grendeutvalg som hittil har vært benevnelse. Bakgrunnen for dette var at flere grendelag ønsker å opprette organisasjonsnummer for å kunne søke om tilskudd fra flere hold. Brønnøysundregisteret godkjenner imidlertid ikke registrering av «grendeutvalg», noe som har gjort det vanskelig å opprette bankkontoer og søke om eksterne midler. Det ble derfor uttrykt ønske om å formelt endre betegnelsen til «grendelag».

Det var bred enighet om å styrke samarbeidet mellom kommunen og grendelagene – blant annet gjennom velkomstmøter og tiltak rettet mot bo- og blilyst. I tillegg la hvert grendelag frem status for sitt arbeid, som omfattet alt fra kulturarrangementer og frivillighet til boligprosjekter og sosiale møteplasser. Flere grendelag løftet utfordringer knyttet til rekruttering, økonomi og fremtidig planarbeid.

Som videre oppfølging har kommunen utarbeidet et nytt forslag til retningslinjer, som ble sendt til grendelagene 4. april 2025 (se vedlegg). Tilbakemeldinger er mottatt fra Skurdalen grendelag, Dagali grendelag og Holet og Moen grendelag (vedlagt). Basert på disse innspillene er det laget et revidert forslag til retningslinjer, hvor det blant annet foreslås at hvert grendelag automatisk tildeles et årlig grunnbeløp, og at tilskudd graderes etter folketall. I tillegg vil det fortsatt være mulig å søke prosjektmidler.

Referat fra fellesmøtet er vedlagt.

Forhold til overordnet plan

Grendelag er en viktig bidragsyter i arbeidet med å bidra til økt aktivitet og liv i grendene.

Utdrag fra kommuneplanens samfunnsdel:

- *«Hol kommune skal være en trygg og god kommune å vokse opp og bo i, med vekst i folketallet, der arbeidsmarkedet er variert og hele kommunen er i bruk.»*
- *(...) «Hol kommune ønsker å stimulere til videre befolkningsvekst i hele kommunen.»*
- *«Kommunen har utfordringer, spesielt knyttet til å opprettholde folketall i grendene og å tiltrekke seg unge innbyggere.»*
- *«Møteplasser og aktivitet i sentrum, er således viktig for å skape levende grender og identitet.»*

Miljøkonsekvenser

Ikke relevant i denne saken.

Økonomiske konsekvenser

De reviderte retningslinjene bygger på en økonomisk modell som fungerer som følger:

- Hvert grendelag får hvert år automatisk utbetalt et grunnbeløp på kr. 3 000.
- Utover dette får hvert grendelag hvert år utbetalt en gradert sum (innbyggertillegg) basert på antall innbyggere i den enkelte grend. Dette er bygge opp som følger:
 - 10 kr per innbygger for de første 200
 - 5 kr per innbygger fra 201 til 500
 - 1 kr per innbygger over 500
- Øvre grense for tilskudd er kr. 10 000 per grendelag.
- Det kan i tillegg søkes om prosjekttilskudd.
- Tilskudd skal brukes til aktiviteter og tiltak som kommer alle i grenda til gode, og bidrar til å styrke attraktiviteten til grenda.

Vurdering

Modellen for innbyggertillegg er utformet slik at de minste grendene får mest støtte per innbygger, mens mellomstore grender får moderat tillegg. For grender med størst befolkning begrenses tilskuddet. På denne måten balanseres rettferdighet og vekst, samtidig som modellen gir et tydelig insentiv til å styrke attraktiviteten og øke tilflyttingen til hver enkelt grend.